

ZE DNE

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství Dr. Konráda Bendu notářem v Lounech, Dr. Ladislava Brože notářem v Hlinsku a Dr. Václava Hálu notářem v Uhlířských Janovicích.

KNIHY REDAKCI ZASLANÉ

Prodej a převzetí podniku. Napsal JUDr. Oldřich Procházk, advokát v Praze. Vyšlo jako první svazek Sbírkou lidových právnických příruček, kterou vydává A. Hubínek, nové právnícké knihkupectví, antikvariát a nakladatelství v Praze I., Příkopy 23. Stran 206, cena 48.— K.

Knížka veskrze praktická, psaná z praxe a pro praxi. Autor vyčerpávajícím, přehledným a jasným způsobem vykládá vše, co jakkoliv souvisí se zcizením podniku, zejména oč musí dbátí nabyvatel podniku, aby se stal skutečně vlastníkem, případně spoluvlastníkem podniku, aby se to stalo ve formě odpovídající předpisům poplatkovým a aby při tom na poplatcích v rámci zákonných možností ušetřil co nejvíce, aby si zajistil používání staré firmy, ochranných známek, chráněných vzorků, patentních práv, t. zv. podnikových značek a pod., aby si uvědomil, že podle zákona ručí za dluhy s podnikem souvisící, totiž věřitelům podniku vůbec, dále za nároky na náhradu škody, daňovému eráru, za příspěvky k veřejnoprávním pojištěním, za pokuty, a ze smluv pojištění, aby dále na převzatém podniku nevázla zástavní práva, aby nevznikly proti němu nároky odpůřčí, aby byl chráněn před soutěží se strany zcizitele a aby si případně zajistil nutnou spolupráci téhož pro přechodnou dobu, aby bylo dbáno předpisů daňových, zejména též v oboru daně z obrátu a v oboru všeobecné daně výdělkové (ohlašování vzniku a zániku podniku), aby bylo dbáno předpisů cenových, aby bylo dbáno předpisů živnostenských včetně předpisů o omezení převodů a zřizování podniků, dále předpisů o omezení převodů nemovitostí, přejímá-li s podnikem také nemovitost nebo díl téže, aby byl vyřešen poměr vůči dosavadním zaměstnancům, aby byl upraven poměr s pronajimatelem provozoven, aby byly upraveny poměry mezi zcizitelem a nabyvatelem podniku pro mezidobí, než převzetí bude úředně schváleno, aby bylo dbáno předpisů o židovském majetku, atd., atd.

Samozřejmě nezapomíná autor na to, oč musí dbátí při takovém převodu zcizitel, jemuž vedle svrchu uvedených bodů záleží na tom, aby plně a včasné zaplacení přejímací ceny měl řádně zajištěno, aby si zajistil zaplacení oněch dluhů, jež přejímatel smluvně na sebe převzal a pod.

To je jen stručný výpočet bodů, které autor výstižně probírá, při čemž uvádí právní normy i z nejposlednější doby, vhodné uspořádané, cituje významná rozhodnutí nejvyšších soudních stolic, a nakonec připojuje 36 vzorců listin, průvodních dopisů, podání k úřadům finančním, živnostenským, politickým, obchodní a živnostenské komoře, ohl. ochranných známek, hypotekárním věřitelům, dlužníkům postoupených pohledávek, návrhů exekučních, žalob a jiných podání soudům, pamětních protokolů a pod. Pro rychlou orientaci je připojen přehledný věcný rejstřík.

Jako notář nemohu arci souhlasit s autorovým názorem na význam formy notářského spisu při smlouvách svatebních, resp. s obcházením této formy obyčejnými smlouvami trhovými (předávacími). Autor správně uvádí, že v případě rozvodu, rozluky, atd., nelze žádati zrušení smlouvy sepsané takovou obyčejnou listinou, takže bývalý manžel zůstává spoluvlastníkem rodového statku nebo podniku a nemůže být proti své vůli donucen k vrácení svého spoluvlastnického podílu, kdežto kdyby bylo bývalo dbáno formy notářského spisu, byla by posice manžela, kterým nebo s jehož strany byl statek či podnik do manželství vnesen, v této věci snazší. Tento moment však bývá přece vždy rozhodný, vždyť smlouvy takové se uzavírají vždy jen za tím účelem, aby majetkové poměry manželů byly upraveny se zřetelem na jejich manželství a jen pro toto jejich manželství, a ne aby se statek, podnik nebo jiný majetek rozdělil na dvě poloviny, na kterých při nesouhlasu podle § 833 o. z. o. nemůže žádný ze spoluvlastníků hospodařit vůbec. To si musí uvědomiti každý, kdo jest si plně vědom své zodpovědnosti při vyhotovování takové smlouvy a účastníky na to řádně upozorniti. Naproti tomu zcela nesprávně uvádí autor, že taková smlouva bez formy notářského spisu je výhodnější pro úsporu na poplatcích a na honoráři; v obou směrech je opak pravdou; při poplatcích nemovitostních vzniká straně zákonný nárok na nižší sazbu pro osoby privilegované (snoubence) jen při smlouvách svatebních, tedy ve formě notářského spisu (§ 1, č. 1, zák. č. 73/1901 ř. z. a § 1, písm. a), odst. 2, písm. a) zák. č. 178/1937 Sb. a konstantní judikatura N. s. s.). Je sice pravda, že ministerstvo financí svým výnosem dovolilo podřízeným instancím, aby tuto úlevu poskytovaly též při obdobných smlouvách bez formy notářského spisu, tento výnos však není opřen o zákon a může být kdykoliv odvolán nebo změněn; nemá také platnosti zákona a strana nemá tudíž právního nároku na příznání snížené sazby, jestliže jí úřad tutéž odepře. V otázce honoráře má autor snad na zřeteli jen případ, že si strana smlouvu sepsala sama nebo dá ji sepsati pokoutně. Takové „šetření“ je ovšem velmi problematické a velmi mnoho takových „spoiťů“ již na to doplatilo, ať již zvýšenými nebo zbytečnými poplatky, dávkami, pokutami atd. pro nedostatečné nebo nevhodné použití příslušných předpisů, nedodržení lhůt atd., nebo neblahými důsledky soukromoprávními nejrůznějšího druhu. Pokud by snad měl autor na zřeteli vyšší honoráře advokátního jako pro strany výhodnějšího, tu stačí porovnat maximální sazby notářů podle zákonného tarifu, s minimálními sazbami advokátů podle autonomního tarifu, usneseného a vydaného soukromě advokátní komorou. Tento rozpor názorový, který plyne z nedosti plného pochopení pro povolání advokáta a notáře a pro spolupráci příslušníků obou těchto stavů v právní praxi, vyskytujícího se převážně jen u mladších příslušníků stavu advokátního a v dobách menší zaměstnanosti advokátů vlastní agendou spornou a trestní, arci nemůže snížit cenu tohoto dílka i pro notáře a kandidáty notářství, jimž všem tuto práci vřele doporučuji.

Autor ovšem již v úvodu výslovně připomíná, že jeho knížka nemá a nemůže nahradit laické veřejnosti spolupráci notáře, advokáta nebo jiného právníka, které bude třeba ve složitějších případech.

Po stránce úpravy jest knížka vypravena velmi prakticky, přehledně rozdělena a výrazně vtištěna; doporučoval bych jen trvanlivější desky, což však není dnes dobře proveditelné.

Dr. F. J.